

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

ธุรกิจมีการแข่งขันกันสูงทำให้แต่ละองค์กรต่างต้องมุ่งพัฒนาและปรับปรุงตนเองเพื่อให้มีศักยภาพในการดำรงอยู่และมีความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น ซึ่งจะต้องอาศัยปัจจัยหลาย ๆ ด้านที่จะทำให้ธุรกิจสามารถที่จะอยู่รอดได้ ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีการจัดการที่ดี (จรินทร์ อาสาทรงธรรม. 2548 : เว็บบไซต์) ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้ธุรกิจสามารถเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันจะต้องอาศัยการเรียนรู้ ความรู้ความสามารถ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทักษะประสบการณ์ในด้านต่างๆ ของบุคลากรที่มีกระบวนการสร้างความรู้ที่สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ หากองค์กรใดสามารถจัดการความรู้ที่มีอยู่จากบุคลากรและทรัพยากรจะช่วยให้เกิดการปรับปรุงและสร้างใหม่ๆ ที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์กร (เสนห์ จุ้ยโต. 2546 : 35)

ธุรกิจบริการ โดยเฉพาะสำนักงานบัญชีเป็นองค์กรหนึ่งที่สำคัญในเรื่องการบริหารงานทรัพยากรมนุษย์เนื่องจากเศรษฐกิจในประเทศกำลังเติบโตอย่างรวดเร็ว (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. 2548 : 9) อย่างไรก็ตามธุรกิจสำนักงานบัญชีเป็นธุรกิจที่ยังคงต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรมนุษย์ให้ทันสมัยเพื่อรองรับงานในอนาคตที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งจากสภาพแวดล้อมภายนอก อาทิเช่น กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี และสภาพแวดล้อมภายใน การกำหนดนโยบายและวางแผนเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ให้มีความชัดเจนและเป็นระบบ หากสำนักงานบัญชีไม่มีการบริหารทรัพยากรที่เป็นระบบ ไม่มีระบบการทำงานที่ชัดเจนก็ย่อมส่งผลกระทบต่อพนักงานในองค์กรและยังจะส่งผลต่อการดำเนินงานและภาพพจน์ของสำนักงานบัญชีเอง ดังนั้นสำนักงานบัญชีควรมีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เพื่อให้ผลการดำเนินงานของสำนักงานบัญชีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. 2547 : 10)

ผู้ประกอบการ (Entrepreneur) เป็นผู้ที่เริ่มสร้างธุรกิจของตนเอง มีการวางแผนการดำเนินงานและการดำเนินธุรกิจด้านต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยยอมรับความเสี่ยง ตลอดจนการมุ่งหวังผลกำไรที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน (เพ็ญศรี เลิศเกียรติวิทยา. 2551 : 2) ผู้ประกอบการเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่จะทำให้ผลการดำเนินงานขององค์กรมีประสิทธิภาพ และประสบความสำเร็จ

โดยผู้ประกอบการจะต้องมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจนั้น ๆ ตลอดจนทักษะที่หลากหลาย รวมทั้งความสามารถในการบริหารจัดการ และการบริหารความเสี่ยง ผู้ประกอบการจึงถือเป็นบุคคลค้นพบความคิดและโอกาสทางธุรกิจใหม่ ๆ เป็นผู้ที่รวบรวมเงินทุนเพื่อจัดตั้งธุรกิจ จัดระเบียบภายในธุรกิจ และบริหารการดำเนินงานธุรกิจเพื่อจัดหาสินค้าและบริการใหม่ ๆ ให้แก่สาธารณชน ความสำเร็จทางเศรษฐกิจเป็นจำนวนมากมาจากพลังและการประดิษฐ์คิดค้นของผู้ประกอบการที่ดำเนินงานอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี (มุสตี รุมาคม. 2540 : 29) ดังนั้นการที่มีผู้ประกอบการใหม่ ๆ เกิดขึ้นในเขตพื้นที่ใด ๆ แล้ว ย่อมเป็นการสร้างเศรษฐกิจทางธุรกิจใหม่ ๆ ขึ้นเช่นเดียวกัน มีการผลิตและให้บริการแก่ลูกค้าและประชาชนในพื้นที่ได้เลือกสรรอย่างเพียงพอและหลากหลาย ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจของของประเทศชาติต่อไป

เจตนาในการประกอบธุรกิจ (Intention to Run a Business) ของผู้ที่สนใจที่จะเป็นเจ้าของธุรกิจนั้น ถือเป็นความคิด ความตั้งใจของแต่ละบุคคลที่จะมีความปรารถนาจะประกอบธุรกิจใดธุรกิจหนึ่งที่เป็นของตนเอง เพื่อขายสินค้าหรือบริการให้กับลูกค้า โดยจะได้รับผลตอบแทนจากการประกอบธุรกิจนั้นๆ (ปวีณ์นุช งามวงศ์. 2548 : 27) จะเห็นได้ว่าการประกอบธุรกิจนั้นจะต้องมีความรู้ในธุรกิจนั้นๆ เพื่อสามารถวางแผน กำหนดทิศทาง การดำเนินงานธุรกิจให้ประสบความสำเร็จต่อไป โดยจะต้องเกิดจากการฝึกทักษะ การฝึกอบรม การสร้างประสบการณ์ในการดำเนินงานเพื่อจะนำมาสู่การตัดสินใจเป็นผู้ประกอบการธุรกิจต่อไป ดังนั้น เจตนาในการประกอบธุรกิจจึงเป็นพฤติกรรมที่จะประกอบการของตนเอง มีความมุ่งมั่นที่จะจัดตั้งธุรกิจเพื่อประกอบการสิ่งใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นกับเศรษฐกิจของประเทศ และคิดสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์และบริการที่ดี มีคุณภาพ ให้กับลูกค้าผู้มาใช้บริการอย่างยั่งยืน

การสร้างผู้ประกอบการใหม่จากนักศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่ผู้วิจัยให้ความสนใจในการศึกษาคุณลักษณะผู้ประกอบการที่มีอยู่ในตัวของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นผู้ประสิทธิประสาทวิชาชีพทางการบัญชีให้กับนักศึกษาทุกชั้นปี โดยเพื่อศึกษาว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นเช่นไรในการเป็นผู้ประกอบการสำนักงานบัญชี มีคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการมากน้อยเพียงใด มีแนวโน้มที่จะสร้างงานด้วยตนเอง มีคุณลักษณะที่จะพร้อมเป็นผู้ประกอบการสำนักงานบัญชีหรือไม่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีต้องการความรู้ ความชำนาญหรือทักษะด้านใดบ้าง เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจในการเป็นผู้ประกอบการในอนาคตต่อไป อีกทั้งยังใช้เป็นสารสนเทศสำหรับผู้สอนเพื่อวางแผนการจัดการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรีให้เป็นผู้ประกอบการมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับชุมชน สังคมและประเทศชาติ

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลกระทบของคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการที่มีต่อเจตนาในการประกอบธุรกิจสำนักงานบัญชีของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่า คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการมีผลกระทบต่อเจตนาในการประกอบธุรกิจของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีหรือไม่อย่างไร ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จากผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางในการสร้างผู้ประกอบการรายใหม่ออกสู่ตลาดงาน เป็นแนวทางในการกำหนดแผนการจัดการเรียนการสอนและการบริหารหลักสูตรทางบัญชีให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้ประกอบการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาเจตนาในการประกอบธุรกิจสำนักงานบัญชีของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการกับเจตนาในการประกอบธุรกิจสำนักงานบัญชีของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
4. เพื่อศึกษาผลกระทบคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการที่มีต่อเจตนาในการประกอบธุรกิจสำนักงานบัญชีของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
5. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่มีหลักสูตรการศึกษา ระบบการศึกษา ระดับชั้นปี ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว ที่แตกต่างกัน
6. เพื่อเปรียบเทียบเจตนาในการประกอบธุรกิจสำนักงานบัญชีของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่มีหลักสูตรการศึกษา ระบบการศึกษา ระดับชั้นปี ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว ที่แตกต่างกัน

สมมุติฐานในการวิจัย

1. คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ มีความสัมพันธ์กับเจตนาในการประกอบธุรกิจสำนักงานบัญชีของนักศึกษابัญชีสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2. คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ มีผลกระทบต่อเจตนาในการประกอบธุรกิจสำนักงานบัญชีของนักศึกษابัญชีสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
3. นักศึกษابัญชีสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามที่มีหลักสูตรการศึกษา ระบบการศึกษา ระดับชั้นปี ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวแตกต่างกัน
มีคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการแตกต่างกัน
4. นักศึกษابัญชีสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่มีหลักสูตรการศึกษา ระบบการศึกษา ระดับชั้นปี ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวที่แตกต่างกัน
มีเจตนาในการประกอบธุรกิจสำนักงานบัญชีแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษابัญชีสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ชั้นปีที่ 1 – 4 ภาคปกติ และภาค กศ.บป. โดยสถานะเป็นนักศึกษาปกติ ประจำปีการศึกษา 2555 จำนวน 952 คน (ระบบการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2555 : เว็บไซต์) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้
2. กลุ่มตัวอย่าง (Samples) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษابัญชีสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ชั้นปีที่ 1 – 4 ภาคปกติ และภาค กศ.บป. โดยสถานะเป็นนักศึกษาปกติ ประจำปีการศึกษา 2555 จำนวน 602 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 45)
3. พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะวิทยาการจัดการ มหาลัยวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
4. ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วันที่ 1 - 31 กรกฎาคม 2555

และผลตอบแทนที่เหมาะสม คอยดูแลรับผิดชอบ โดยตรงต่อความเสี่ยงและความไม่แน่นอนที่อาจจะเกิดขึ้นจากการดำเนินกิจการ ประกอบด้วย

- 4.1 ลักษณะความเป็นตัวของตัวเอง (Autonomy Orientation) หมายถึง ความสามารถและความมุ่งมั่นที่จะหาหนทางสร้างโอกาสให้เกิดขึ้น
- 4.2 ความมีนวัตกรรม (Innovativeness Orientation) หมายถึง การมีแนวความคิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์บริหารหรือกรรมวิธีทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ
- 4.3 ความกล้าเสี่ยง (Risk Taking Orientation) หมายถึง ความกล้าเสี่ยงโดยแบ่งเป็น 3 แบบ คือ กล้าเสี่ยงกับสิ่งที่ตนไม่รู้ กล้านำทรัพย์สินจำนวนมากของตนเข้าผูกพันในการเริ่มกิจการ และการกู้ยืมจำนวนมาก
- 4.4 ความมุ่งมั่นในการแข่งขัน (Competitive Aggressiveness Orientation) หมายถึง การมีความมุ่งมั่นความต้องการที่จะแข่งขัน เอาชนะหรือทำให้คู่แข่งเข้าตลาดเดียวกันได้ลำบาก โดยที่ผู้ประกอบการมีความมุ่งมั่นสูงในความพยายามล้ำหน้า และทำการต่างๆ ให้เหนือกว่าคู่แข่งในตลาด
- 4.5 ความสม่ำเสมอและใฝ่ใจในการเรียนรู้ (Stability and Learning Orientation) หมายถึง มีความมุ่งมั่นทางอารมณ์ ไม่หวั่นไหวไปกับสถานการณ์และพร้อมจะเรียนรู้ประสบการณ์จากสถานการณ์ดังกล่าว
- 4.6 ความใฝ่ใจในความสำเร็จ (Achievement Orientation) หมายถึง ลักษณะที่เน้นหนทางไปสู่ความสำเร็จ และค้นหาหนทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ มีความพยายามในการประสบความสำเร็จ มีแรงจูงใจในการทำงานให้ดีกว่าเดิม
- 4.7 บุคลิกภาพของผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Personality) หมายถึง ภาวะความเป็นผู้นำ การกล้าตัดสินใจ การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางาน และความยืดหยุ่นในการปรับตัวและสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสม
5. เจตนา (Intention) หมายถึง ความตั้งใจและเป็นตัวนำไปเกิดการกระทำตามที่ปรารถนาไว้
6. เจตนาในการประกอบธุรกิจ (Intention Run-a Business) หมายถึง ความตั้งใจ มุ่งมั่น มุ่งหมาย หรือริยาพฤติกรรมที่จะประกอบการธุรกิจของตนเอง โดยการสร้างกระบวนการนำเอาทรัพยากรมาแปรสภาพเป็นสินค้าหรือบริการเพื่อเพิ่มมูลค่าต่อองค์กรและเศรษฐกิจของประเทศ และคิดสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์และบริการที่ดี มีคุณภาพ ให้กับลูกค้าผู้มาใช้บริการอย่างยั่งยืน
7. ธุรกิจสำนักงานบัญชี (Accounting Firm) หมายถึง ธุรกิจในรูปแบบ บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล ที่ให้บริการเกี่ยวกับการรับจัดทำบัญชี และจัดทำรายงานงบการเงิน การให้คำแนะนำและปรึกษาทางการเงินและการวางแผนภาษีอากร การจัดทำรายงานภาษี และการยื่นแบบแสดงรายการต่อกรมสรรพากร การรับจดทะเบียนจัดตั้ง และเปลี่ยนแปลงแก้ไขใดๆ ทั้งกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

และกรมสรรพากร การตรวจสอบภายใน การวางระบบบัญชีและการควบคุมภายใน และการ
ฝึกอบรม จัดหา และพัฒนาบุคคลด้านการบัญชีและการเงิน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อใช้เป็นแนวทางให้สถาบันอุดมศึกษาในการส่งเสริมพัฒนาเจตนา นักศึกษาสาขาวิชา
การบัญชีที่เหมาะสมในการก้าวสู่การเป็นผู้ประกอบการเมื่อสำเร็จการศึกษา
2. เพื่อใช้เป็นข้อเสน�킃ให้สถาบันอุดมศึกษาในการนำไปพัฒนาคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์ของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีซึ่งประสงค์เป็นผู้ประกอบการธุรกิจสำนักงานบัญชี
3. เพื่อเป็นข้อเสน�킃ให้นักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีได้การพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะ
การเป็นผู้ประกอบการที่เหมาะสม
4. เพื่อใช้เป็นข้อเสน�킃ให้สถาบันอุดมศึกษาในการสร้างผู้ประกอบการธุรกิจสำนักงาน
บัญชีรายใหม่ให้กับสังคมและประเทศชาติ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY